

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.

Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Dobre ceste

Lepe ceste so dokaz naprednosti kakšnega kraja, odnosno ljudi, ki so tamkaj naseljeni. Dokazujejo namreč, da imajo ljudje smisel za urejenost in lepoto kraja, pa tudi za zahteve prometa in gospodarstva. V moderni dobi se presoja zunanja kultura dežel in držav po kakovosti ljudskih stanovanj, hkratu pa tudi po stanju cest. Potlačene, nesnažne hiše in kočice in kotanjske ceste ne pojejo slavo speva pokrajini in njenim prebivalcem. Moderne države tekmujejo med seboj v modernizaciji cest, katero zahteva modernizacija vozil, osobito vedno bolj rastoča vpeljava motornih vozil. Proti tej prodirajoči preosnovi cest se naša država ne bo mogla in tudi ne smela zapreti in ograditi kakor s kitajskim zidom, ki bi pomenjal izhodišče starokopitnih razvatin in razpadajočih cest. S tem bi se naša država res kakor s kitajskim zidom zaprla proti prometu z modernimi vozili iz tujih držav. Kakšna gospodarska izguba bi to bila za našo državo, pred vsem za Slovenijo, ni treba posebno poudariti.

Mnogo se je o tem pisalo v naših časopisih zlasti zadnje dni, mnogo se je o tem govorilo na vsedravnem kongresu za ceste, ki je bil o Binkoštih v Ljubljani o priliki spomladnega velesejma. Ta velesejem je namreč imel zanimivo novost: razstavo »Cesta«, ki je nudila nazorno sliko zgodovinskega razvoja cest do današnjih popolnih oblik v naprednih državah, ustrojstva in gradnje cest in njih prometnega, gospodarskega in kulturnega pomena. Na omenjenem vsedravnem kongresu za ceste je na binkoštno nedeljo tudi govoril g. minister za gradbo Stošovič, ki je izjavil, da se do 1. 1935 ni posvečala v naši državi cestam tista skrb, ki je potrebna. Sedanja vlada je tudi v tem oziru krenila v tisto smer, ki jo zahteva moderni napredek. Od 1. 1935 do konca 1937 je bilo izdelanih 540 km novih cest, dela pa se na 445 km, ki bodo večinoma do konca 1. 1938 dovršeni in tako bo prvih 1000 km naših cest sposobnih za udoben in gospodarski promet.

Želeli je, da bi prišla pri modernizaciji državnih in važnejših banovinskih cest zlasti v poštev Slovenija, ki predstavlja vsled svoje zemljepisne in prometne lege vrata, ki peljejo iz inozemstva v našo državo. Možnost večjega ozira na Slovenijo dajejo vladi povečana gmotna sredstva, ki jih bo imela vlada na razpolago za gradnjo cest. Po pravkar izdani uredbi o državnem posojilu 4 milijard din je po odloku vlade odobrena naknadno 1 milijard din, ki bo uporabljena za izboljšanje cest in nekatera druga javna dela. Organizira se tudi cestni državni fond,

Avtonomija Slovkov v ospredju

Za sudetskimi Nemci pod vodstvom Henleina, ki so izročili 8. junija predsedniku vlade dr. Hodžji spomenico, katere vsebuje v osmih točkah zahteve sudetskoneške stranke, se trudijo tudi Slovaki z vsemi silami, da si tudi oni istočasno priborijo popolno avtonomijo.

Za binkoštno praznike sta se vršila v slovaški prestolici v Bratislavi dva glede bodoče usode Slovaške odločilna kongresa. Enega je sklical voditelj Slovkov monsignor Hlinka, drugega predsednik čehoslovaške vlade dr. Hodža.

Na prvem zboru je glasovalo 100.000 udeležencev za Hlinkov program; na drugem pa 20 tisoč liberalcev, socialistov in komunistov pod dr. Hodžo proti zahtevam Hlinkovih avtonomistov.

Bratislavskega Hlinkovega kongresa so se udeležili tudi odlični zastopniki Slovkov iz Amerike. Na zborovanju so prečitali izvirno besedilo pittsburske pogodbe, katero je podpisal rajni čehoslovaški predsednik Masaryk v amerškem mestu Pittsburg pred 20 leti in v kateri je obljubil pred svetovnim priznanjem Čehoslovaške Slovkom samostojnost v okviru čehoslovaške države.

Češki centralisti so pozneje zanikali pristnost Masarykovega podpisa na pittsburski pogodbi in se doslej niti zmenili niso za njo.

Dva ameriška Slovaki, dr. Pletko in Husnik, ki sta sopedpisala omenjeno pogodbo, sta slovesno izjavila na kongresu v Bratislavi, da je Masarykov podpis na pogodbi, ki jamči Slovkom enakopravnost, pristen in da sta videla na lastne oči pokojnega predsednika Osvoboditelja, ko je podpisal to zgodovinsko listino.

Slovaki so izročili svoj načrt o avtonomiji predsedniku vlade 8. VI. Istočasno je izjavil slovaški poslanec Sidor, ki velja za naslednika Hlinke, to le: »Vemo, da je samo v našo korist, če ostanemo v mejah čehoslovaške države in se zaradi tega do skrajnosti potegujemo, da bi Čehi začeli razgovore z nami. Zahtevamo, da zdaj jasno razložijo svoje stališče o načrtu, ki smo jim ga predložili in da povedo, kaj bodo iz njega sprejeli in česa ne bodo. Zahtevamo tudi, da nam razložijo, zakaj zavračajo naše zahteve. Pod temi pogoji se bomo razgovarjali z njimi, toda prvo, kar nam morajo dati, je slovaški narodni zbor. Ostale točke našega načrta se lahko uresničujejo tudi pozneje.«

Prediranje Japoncev proti Hankovu

Po padcu Nankinga si je izbrala kitajska vlada važno in veliko industrijsko mesto Hankov za prestolico, katero pa je že tudi zapustila. Japonci so že pričeli pohod na Hankov po reki Jangce. Pri napadu sodeluje 10 japonskih velikih rečnih ladij, veliko število oklopnih ladij ter manjši borbeni čolni. Bojnimi ladjami sledi 10 prevoznih ladij z vojaštvom. Vojaštvo bodo izkrcali Japonci tam, kjer se bo pojavil

prvi odpor Kitajcev. Japonci so začeli ofenzivo proti Hankovu, da bi onemogočili kitajskemu maršalu Čangkajšek po zavzetju Sučova in Kaifenga zgraditev nove obrambne črte na severu in bode na ta način udarili Kitajcem v hrbet. Čangkajšek se bo moral prodirajočim japonskim silam postaviti v bran, ali pa bo v najkrajšem času ob vse južne pokrajine,

100 km daleč viden požar

Italijanski letalski prostovoljci so uničili 8. junija z bombami bencinsko skladišče v Barceloni, katerega so napolnile sovjetske ladje za rdeče špansko letalstvo. Italijani so vrgli nad 100 bomb, katere so povzročile strahovito eksplozijo nagromadenega bencina, ki se je po zadetkih razlil in vžgal. V raznih razletelih ogromnih tankih je bilo 65.000 ton bencina, kateri

je postal žrtev plamenov. V barcelonskem pristanišču so tekli celi potoki gorečega bencina in so bile v lukci zasidrane ladje v največji nevarnosti. Istočasno je izbruhnil v celem pristaniškem okraju strahovit požar, ki se je širil z neugnano silo in uničeval vse, kar je zajel. Oblake proti nebu se valečega dima in švigajoče plamene so videli na razdaljo 100 km.

ki bo, če bo zasnovan na načelu stroge decentralizacije, prinesel poedinim pokrajinam večje prispevke. Kar se pa dostaja naše banovinske uprave, mora vsak, komur ni strankarska zagrizenost zameglila pogled, priznati, da v okviru proračunskih sredstev prav mnogo stori za izboljš-

šanje banovinskega cestnega omrežja, pa tudi občinskih cest. To je pravilno in potrebno. Občine same so namreč gospodarsko prešibke in brez sredstev, da bi mogle izboljšati ceste na svojem ozemlju, odnosno graditi potrebne nove.